

op bezoek bij...

Heel veel moeders kennen het: Moeders voor Moeders. Dé organisatie die met behulp van urine van zwangere vrouwen, andere vrouwen helpt zwanger te worden. Wat we niet wisten is dat ze al bijna 80 jaar (in 2011) bestaan! Gezien de actualiteit van de laatste weken rondom hun eigenaar MSD (ook eigenaar van voormalig Organon), leek het ons een goed idee een bezoek te brengen aan deze bijzondere club.

Even voorstellen...

Moeders voor Moeders is een Nederlandse organisatie en is onderdeel van het farmaceutische bedrijf MSD. Moeders voor Moeders wil graag de kinderen van paren met vruchtbaarheidsproblemen vervullen. Daarom zamelt zij urine in van zwangere vrouwen. Hieruit wordt het hCG-hormoon gewonnen, dat vervolgens als essentieel bestanddeel wordt gebruikt voor het vervaardigen van geneesmiddelen voor vruchtbaarheidsbehandelingen.

Hoe gaat het in z'n werk?

Op verschillende manieren worden zwangere vrouwen geïnformeerd over het bestaan van Moeders voor Moeders en het doel hiervan. Ieder jaar besluiten een kleine 40.000 zwangere vrouwen om tussen de 6e tot de 16e week van hun zwangerschap hun urine af te staan. Niet omdat ze daar voor betaald krijgen, maar gewoon omdat ze zich het lot aantrekken van vrouwen die maar moeilijk zwanger kunnen worden. Voordat je kunt deelnemen krijg je een informatrice van Moeder voor Moeders op bezoek voor een intakegesprek. Soms kan namelijk medicijngebruik een beletsel vormen om deel te nemen. Ook wordt de urine dan getest op de aanwezigheid van het hCG-hormoon en wordt er een vragenlijst doorgenomen. Het gaat tenslotte wel om het maken van een geneesmiddel en dat vereist zorgvuldigheid. Doe je eenmaal mee dan ontvang je één of meer opvangkannetjes. Ook krijg je iedere week twee kratjes met elk vier flessen om de urine in te bewaren. Op deze manier kun je elke dag een nieuwe fles gebruiken.

Iedere week haalt een chauffeur van Moeders voor Moeders de flessen bij je op. Gewoon bij je thuis op de plek die je met de informatrice hebt afgesproken. Je hoeft hier niet voor thuis te blijven.

Als je dit niet wilt dan kun je de flessen ook naar een verzamelpunt brengen. De ingezamelde kratjes met urine worden eerst gedurende kortere tijd op vijf tussendepots bijeen gebracht en vervolgens naar de verwerkingsfabriek in Boxtel getransporteerd.

Eenmaal in de fabriek begint een ingewikkelde en kostbare procedure. Er is veel urine nodig ieder jaar. De urine loopt door kolommen en aan de rand van deze kolommen zit een absorptiemateriaal dat de hormonen opvangt. Een proces waarbij veel vakmanschap vereist is. hCG is een afkorting voor humaan Chorion Gonadotrofine. Een ingewikkelde naam maar wat het in essentie doet is de eisprong stimuleren. hCG is een hormoon dat tijdens een zwangerschap door de placenta wordt geproduceerd. Vanaf de innesteling gaat het chorion (één van de drie vruchtvlieszen van embryonale herkomst) hCG produceren. In de urine van de vrouw is dit soms al 2 weken na de bevruchting aantoonbaar (1 dag overtijd). Ook zwangerschapstesten zijn op dit stoffe gebaseerd.

Nicole Kidman werd op haar 40ste moeder en Jane Seymour op haar 44ste. Deze celebrities bevestigen een trend maar voor veel 35+ vrouwen is de werkelijkheid veel zuurder.

Bij het farmaceutische bedrijf MSD in Oss wordt met het hCG het uiteindelijke medicijn gemaakt voor de vruchtbaarheidsbehandelingen (o.a. IVF). Pregnyl® heet het medicijn dat daar geproduceerd wordt. Sinds kort wordt de resturine overigens niet meer in het riool geloosd, maar tot en met de laatste druppel opgevangen en milieuvriendelijk verwerkt. >

Als eerste in Nederland startte het UMC met een speciaal 'gezond zwanger'-spreekuur.

Kinderen krijgen is niet vanzelfsprekend

In Nederland heeft één op de zes stellen medische hulp nodig om zwanger te worden. De komende jaren wordt dat alleen maar meer. Dat voorspelt Bart Fauser. Hij is hoogleraar voortplantings-geneeskunde aan het Universitair Medisch Centrum (UMC) Utrecht. "Voor een deel komt dat doordat vrouwen steeds later kiezen voor kinderen. Maar problemen met zwanger worden komen op iedere leeftijd voor."

Het is een feit: hoe ouder een vrouw wordt, hoe moeilijker het is om zwanger te worden. Nicole Kidman werd op haar veertigste moeder van baby Sunday Rose. Jane Seymour kreeg een tweeling toen ze 44 jaar oud was. Geena Davis kreeg op haar 48e jaar een dochter. Deze celebrities bevestigen een trend maar voor veel 35+ vrouwen is de werkelijkheid veel zuurder. "Vrouwen moeten goed weten dat 'wachten' niet handig is", vindt Fauser. "En dat ivf ook lang niet altijd een oplossing biedt. Wij doen veel moeite om die boodschap te vertellen." Nog een simpel feit: Vrouwen hebben in hun puberteit een voorraad van 300.000 eicellen. Dit aantal neemt naarmate je ouder wordt gestaag af. Vanaf je 38e gaat die afname echter heel snel en bovendien neemt dan ook de kwaliteit van de eicel af.

Als zwanger worden niet lukt wordt er eerst gezocht naar de oorzaken. Dit kunnen vele factoren zijn waarbij het probleem zowel bij de vrouw als de man kan liggen. Op internet vind je hierover veel informatie. Fauser legt op hetzelfde world wide web uit wat bij het UMC de procedure is: "We kijken samen met ieder koppel wat in hun situatie de beste behandeling is". "Die behandeling kan bestaan uit:

- Afwachten en spontane kansen op zwangerschap optimaal benutten
- Intra-Uteriene Inseminatie (IUI). Hierbij wordt het zaad bewerkt. Daardoor neemt de concentratie goede zaadcellen toe. Dan wordt het zaad direct in de baarmoeder ingebracht.
- Ivf. Hierbij worden eicellen buiten het lichaam bevrucht en daarna teruggeplaatst in de baarmoeder.
- Afzien van verdere behandeling. Accepteren dat zwanger worden zeer waarschijnlijk niet lukt en nadenken over andere mogelijkheden om in de kindervens te voorzien, bijvoorbeeld via adoptie. "

Behalve de leeftijd van vrouwen speelt ook de levensstijl een belangrijke rol. Als eerste in Nederland startte het UMC daarom met een speciaal 'gezond zwanger'-spreekuur. Verpleegkundig specialisten begeleiden mensen met vruchtbaarheidsproblemen om op een gezonde manier zwanger te worden. Doel: een zo gezond mogelijke levensstijl vóór de ivf-behandeling begint. Het idee van een 'gezond zwanger'-spreekuur komt van professor Nick Macklon: "Er is steeds meer bewijs dat de gezondheid van de ouders samenhangt met de kans om zwanger te worden en een gezond kind te krijgen. Een gezonde leefstijl – goede voeding, voldoende beweging en niet roken – heeft veel meer invloed op de gezondheid van het embryo dan vroeger werd aangenomen." Het klinkt allemaal logisch: Een vrouw die te dik is en die rookt eerst helpen om van het roken af te komen, daarna volgt het afvallen en pas dan een eventuele (kostbare) vruchtbaarheidsbehandeling.

Gek genoeg bestaat Moeders voor Moeders alleen in Nederland. Ondanks veel pogingen urine in te zamelen in België is dat nooit wat geworden. Is de Nederlandse vrouw socialer of is urine-inzameling in het buitenland meer een taboe?

Afvallen met hCG?

Als je op internet kijkt en hCG googled dan valt onmiddellijk de link met afslankmiddelen op. Wat blijkt: Een zeer gering percentage van de hCG-geneesmiddelen wordt inderdaad voor dit doel gebruikt. Moeders voor Moeders zelf betreurt dit en distantieert zich hier nadrukkelijk van. De urine wordt niet voor dit doel ingezameld. Overigens is ook bewezen dat hCG niet werkt als afslankmiddel en de Inspectie voor de Gezondheidszorg keurt oneigenlijk gebruik van hCG ook nadrukkelijk af.

Even terug in de tijd...

Joost de Laat, de grote baas van Moeders voor Moeders, noemt zijn organisatie een vitale bejaarde. "Moeders voor Moeders is ontstaan in 1931 en na bijna 80 jaar nog altijd een springlevende, kwieke en moderne dame!"

Moeders voor Moeders heette in 1931 bij de oprichting 'Urine Inzameling Organon'. 4 jaar eerder in 1927 had Organon ontdekt en aangetoond dat er in de urine van zwangere vrouwen hormonen voorkomen die de vruchtbaarheid bevorderen. Mannen in zwarte manchester pakken haalden met paard en wagen de urine op bij zwangere vrouwen. Pismannekes werden ze ook wel genoemd. Omdat de meeste mensen toen nog geen telefoon hadden, plaatste men een krant in de vensterbank, zodat de ophaaladressen te herkennen waren. Zo kon het gebeuren dat op warme zomerdagen, als veel mensen hun sanseferia's met kranten tegen de zon beschermden, de koetsiers de kluts kwijt raakten, en menige vrouw moest uitleggen dat ze niet zwanger was! Na de oorlog werd er heel wat vervangen; de manchester pakken door neutrale kleding; de kranten door de telefoon en paard en wagen door de auto. Door de jaren heen zijn natuurlijk de kratjes en flessen waarin deelnemers hun urine bewaren veranderd. De fabriek in Boxtel staat echter nog altijd op dezelfde plaats als

vroeger. Ook is het hele proces van urine-verzameling, ophalen en verwerken in al die jaren niet noemenswaardig veranderd. Zelfs de 'druppel' in het logo heeft altijd bestaan. Een chauffeur, inmiddels met pensioen, weet zich nog goed te herinneren dat er vroeger vrouwen waren die hun urine aanlengden met water. Men kreeg namelijk een financiële vergoeding en er waren vrouwen die dachten of hoopten dat ze per liter uitbetaald zouden krijgen. Het is wel aardig om te weten dat in 1963 Organon ook is begonnen een tweede vrouwelijk hormoon te verwerken. hMG heet het. Dit hormoon zorgt voor de rijping van de eicel. Hiervoor werd urine ingezameld van vrouwen boven de 55 jaar. In 2006 is deze inzameling overigens gestopt. <

moeders
voor
moeders

Hoe meedoen?

Moeders voor Moeders is heel blij met elke deelnemster. Meedoen kan vanaf de 6e tot en met de 16e week van de zwangerschap. In die periode bevat de urine van de zwangere vrouw het meeste hCG-hormoon. Aanmelden kan tot en met de 11e week van de zwangerschap via het inschrijfformulier op www.moedersvoormoeders.nl of via ons gratis telefoonnummer 0800-0228070. Iedere deelnemster ontvangt een presentje; niet als tegenprestatie maar als blijk van waardering. Tip: neem ook eens een kijkje op een heel prettige service van Moeders voor Moeders voor alle zwangere vrouwen in Nederland: www.berichtjeuitjebuik.nl.